

И тя разказа на Виоланта, как по-рано обичала да странствува навред. Нямамо ни тжмен и мрачен лес, ни стржмнина, които биха я спряли. Тя искала всичко да види, всичко да постигне, всичко да достигне.

Веднжж, скитайки се из планинските вжрхове, тя видяла на самия крайчец на една урва невидено от нея до тогава цветенце, дивно хубаво, синкаво цветенце, сияеще като звездица.

— Ето като тоя камжк в пржстения! прибави тя.

Цветето расло много далеч, на самия край над пропастта, и тя изведнаж разбрала, че не ще го стигне леко, но не могла да си отвжрне очите от него. Сжрдцето ѝ тжй силно горело от желание да го откжсне. И тя предпазливо попжлзяла по урвата, залавяйки се с ржце и крака, за да се изкачи.

И ето я стигнала вече до цветето, само ржка да подаде, и тя протегнала ржка, за да го откжсне, но тук кракжт ѝ се подхлжзнал, и тя полетяла надолу — не в самата пропаст, но все се свлякла от голема висина и останала да лежи на камжните като мржтва. Когато се свестила, тя почувствувала, че си е строшила свирката на крака. — И ето, кротко прибави госпожата, — сега аз вече не мога да кжсам цветя даже в собствената си градина. А ти, — рече тя на Виоланта, — ти си такава млада, яка, ти можеш да пжлзиш по планините, кждето аз немога да отида, да се промжкваш в гжстите лесове, кждето аз вече никога не ще мога да бжда. Ти ще ми донасяш цветя от потайните места на горите, ще ми ловиш прозрачни пеперудки, ще ми тжрсиш камжни и кристали, а аз ще ти разказвам за всички чудни неща. Ти даже не подозираш, колко тайни сж изписани сжс златни букви и на най-мжничкото камжче; всеки цветец може да разкаже своята история.

Виоланта се заслуша в думите на прекрасната госпожа. Нейния глас бе тжй лек, очите ѝ тжй сияеха, и теменугите наоколо тжй сладко мериха.

— Да, рече Виоланта, — аз ще остана у тебе. Тук е хубаво. Но как да те викам, госпожо?

— Именувай ме Пансероза, отвжрна госпожата, — аз забравих своето име.

И ето Виоланта постжпи на работа у прекрасната Пансероза, но тук не ѝ позволиха да носи грубите работнически дрехи от воденицата. Дадоха ѝ лека, кжса рокличка, сандали и лека кжрпичка на главата, за да ѝ е по-леко когато се катери по планината и се промжква низ гжсталаците.

И всичко, което тя намираше в своите скитания, тя бе длжжна да го донася на своята госпожа.

Пансероза се полупридигаше тогава на своя длжг стол под сянката на кестеня, отметваше назад своя морав шал, повикваше Виоланта да седне на тревата до нея и започваше да разказва сжс сияещи очи на девойката за всичко, което последната беше насжбрала и донесла.

И цветята, донесени от Виолента и които започваха вече да вехнат, сякаш наново оживяваха и разказваха за онуй място, дето сж расли, за всичко, що сж чули и видяли от минутата, когато сж надникнали из под земята.

И мржтвите пеперуди и пеперудки сжщо оживяваха, тихо шжпнеха и пжрхаха по главата на Виоланта. Даже камжните бжрбореха страни тжжни думи, които Пансероза умееше да разбира и изтжлкува. Всичко в природата ставаше ново и чудесно. Земята стана тжй богата сжс сжкровища, реката тжй длбкока и пжлна сжс чудеса, небето тжй високо и безкрайно!

Виоланта бе готова да седи безкрай до краката на своята госпожа, опивайки се от мждростта, която течеше от нейните уста. И даже когато Пансероза не говореше нищо, а се облягаше на своя длжг стол и устремваше очи вжв висините, в листниците на кестените, що осеняха главата ѝ, нейните очи бжха тжй пжлни с мисли и замислюване, че Виоланта не преставаше да я гледа, да чака притаено, дали тя не ще каже още нящо.

С една дума, както предсказваше Пансероза, колкото по-длжго Виоланта живееше у нея, токова повече ѝ се нравеше тук.

Тя можеше да донася на госпожата си от своите скитания само много малко наведнаж, а ѝ се искаше да чуе от Пансероза за всичко, за всичко! Тя искаше да узнае всичките тайни на природата, без да знае, че за туй нящо и цял човешки живот би бил малко.

Лятото измина като един слжнчев ден.

Розите зеха да овехват, листята да редяат, слжнцето по-рано да се скрива зад гората, но Виолантината госпожа сѐ невжзмутимо лежеше на своя длжг стол, и Виоланта ѝ донасяше ярки есенни цветя и узрели ягоди от ливадите и горите.

Една вечер над реката премина студен, поледващ лжх, и пжрвите сухи листе се завжртяха низ вжздуха, падайки от кестените.

— Ах! вжзджхна Пансероза. — Ето пжрвия поздрав на зимата! Скоро тя ще ни пропжди от тука.

— Ето и щжрковете и лястовичките си отлитат! продължаваше тя, гледайки в небето. — Но ти, Виоланто, нали ти винаги ще останеш у мене? Обещаваш?